

Colosseum 1
7521 PV Enschede
Postbus 672
7500 AR Enschede

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9860
www.deloitte.nl

Regio Twente

Accountantsverslag voor het boekjaar eindigend op 31 december 2010

9 mei 2011

Colosseum 1
7521 PV Enschede
Postbus 672
7500 AR Enschede

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9860
www.deloitte.nl

De regioraad
van Regio Twente
Postbus 1400
7500 BK ENSCHEDE

Datum
9 mei 2011

Behandeld door
drs H. Altink RA

Ons kenmerk
APS-20916/102510/TDJ/CG
AS/2 2110 B

Onderwerp
Accountantsverslag van Regio Twente voor het boekjaar
eindigend op 31 december 2010

Uw kenmerk
-

Geachte leden van de regioraad,

Hierbij ontvangt u het accountantsverslag over het boekjaar 2010. Dit verslag geeft onze belangrijkste bevindingen weer.

Wij hebben de jaarrekening 2010 van de Regio Twente, opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur, gecontroleerd. Bij deze jaarrekening hebben wij op 9 mei 2011 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

In het bijgevoegde accountantsverslag treft u een analyse aan van het vermogen en resultaat van uw gemeenschappelijke regeling. Vervolgens zijn onze controlebevindingen samengevat.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en stellen het op prijs om dit verslag met u te bespreken en uw eventuele vragen te beantwoorden.

Hoogachtend,

H.J. Boere RA

c.c. het dagelijks bestuur

Inhoud

Managementsamenvatting	4
1 Inleiding	7
1.1 De opdracht die u ons hebt verstrekt	7
1.2 Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd	8
2 Uw vermogen en resultaat	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Financiële uitdaging (ontwikkeling)	10
2.3 Weerstandsvermogen/risicomanagement	10
3 Controlebevindingen jaarrekening 2010	13
3.1 Van Accountantsverklaring naar Controleverklaring	13
3.2 Goedkeurende controleverklaring	13
3.3 Single information Single audit (SiSa)	13
3.4 Verslaggevingsaspecten	14
3.5 Administratieve organisatie en interne controle	14
3.6 Controle rechtmatigheid	15
4 Frauderisico	18

Managementsamenvatting

Wij zijn op 11 april 2011 gestart met de controle van uw jaarrekening 2010. Dankzij de kwaliteit van oplevering van de concept jaarstukken en de constructieve samenwerking met de ambtelijke organisatie, hebben wij de doorlooptijd van de controle kunnen realiseren overeenkomstig de daarvoor met u overeengekomen planning.

Wij hebben conform uw controleprotocol de controle uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties:

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van het totaal van de lasten (begroting na wijziging)	€ 1.124.100
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten	€ 3.372.200

Door de regionaad is de rapporteringstolerantie vastgesteld op € 100.000.

De belangrijkste bevindingen en de daaraan gekoppelde adviezen hebben wij in deze paragraaf opgenomen. De onderwerpen met een hoge en middelhoge prioriteit vragen de komende periode uw aandacht, omdat het opvolgen van deze adviezen naar onze mening direct bijdraagt aan een verdere verbetering van de verslaglegging, toename van het inzicht in de financiële positie, dan wel verbetering van de interne beheersing van uw organisatie. Wij adviseren u het hierna volgende schema in uw interne rapportages te gebruiken, om de follow-up van de bevindingen te bewaken.

Onderwerp en verwijzing paragraaf rapport	Bevinding	Impact/risico	Advies	Prioriteit
Controleverklaring getrouwheid (§ 3.2)	Goedkeurend	Geen	Geen	N.v.t.
Controleverklaring rechtmatigheid (§3.2)	Goedkeurend	Geen	Geen	N.v.t.
Resterende fouten (hoofdstuk 3)	Wij hebben geen ongecorrigeerde fouten vastgesteld die de rapporteringstolerantie overschrijden	Geen	Geen	N.v.t.
Resterende onzekerheden (hoofdstuk 3)	Geen	Geen	Geen	N.v.t.
SiSa (§ 3.3)	Geen	Geen	Geen.	N.v.t.
AO/ IB (§ 3.5)	In de managementletter 2010 zijn diverse actiepunten voor de jaarrekening 2010 benoemd. Bij de start van c.q. gedurende de jaarrekeningcontrole waren deze actiepunten afgewikkeld.	Geen	Geen	N.v.t.
Automatisering (§3.5)	Op een beperkt aantal onderdelen voldoet de opzet van de IT beheersmaatregelen niet aan de daaraan (uit beveiligings overwegingen) te stellen eisen.	Geen zekerheid over de betrouwbare gegevenswerking binnen de geautomatiseerde systemen.	Wij adviseren de IT beheersmaatregelen op de betreffende onderdelen aan te scherpen.	Middel

Onderwerp en verwijzing paragraaf rapport	Bevinding	Impact/risico	Advies	Prioriteit
Risicomanagement (§ 2.3)	Het implementeren van het risicomanagement zoals opgenomen in de 'nota risicomanagement & weerstandsvermogen' d.d. 16 februari 2011.	Onvoldoende inzicht in de risico's die uw gemeenschappelijkeregeling loopt en de mogelijke impact op de financiële positie (waaronder het weerstandsvermogen).	Het invulling geven aan gestructureerd risicomanagement. Wij onderschrijven het opgenomen stappenplan in de hiervoor genoemde nota en adviseren dit spoedig te implementeren.	Hoog
Rechtmatigheid (§ 3.6)	De Regio Twente en de deelnemende gemeenten zijn aangeschreven door de Europese commissie inzake een nader onderzoek dat wordt ingesteld naar de wijze van aanbesteding van het inzamelen van huishoudelijk afval door AVI-Twente.	Het mogelijk niet naleven van de Europese aanbestedingsregels	Wij hebben geadviseerd dit risico in de jaarrekening toe te lichten. In de paragraaf 'Bedrijfsvoering' (onderdeel Bestuurlijke en juridische zaken) is hier uitvoering aan gegeven. Korthedshalve verwijzen wij hiernaar.	N.v.t.

1 Inleiding

1.1 De opdracht die u ons hebt verstrekt

Binnen het kader van een meerjarige overeenkomst tussen uw gemeenschappelijke regeling en Deloitte Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening worden elk jaar de onderlinge afspraken bevestigd door middel van een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging, door u getekend d.d. 27 oktober 2010, heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2010.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw gemeenschappelijke regeling en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving en branche tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor verdere controlewerkzaamheden zal dienen. Het gaat hierbij om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt de focus op de risico's in de voor de jaarrekening relevante processen. De uitkomsten van deze processen dienen te resulteren in verantwoorde transacties in de jaarrekening.

Onze risicoanalyse en daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat betrouwbare informatie wordt opgeleverd, zowel tussentijds als bij de jaarverantwoording. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij met de aanvang van onze controle niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel reeds in de tweede helft van het boekjaar plaats. Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de proces- en programmarisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IC) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin, wanneer dit aan de orde is, opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing. De interim-controle is uitgevoerd in november 2010. De managementletter is op 27 januari 2011 aan het dagelijks bestuur en de directie aangeboden. De relevante punten voor de regioraad hebben wij opgenomen in de boardletter 2010, eveneens gedateerd d.d. 27 januari 2011.

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften (het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, hierna: BBV), of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en/of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de materialiteitsgrenzen zoals vastgelegd in het Besluit accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO).

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en dit voorliggende accountantsverslag.

Wij zijn op 11 april 2011 gestart met de controle van de jaarrekening 2010. Bij aanvang van de balanscontrole was de kwaliteit van de ter controle aangeboden concept-jaarrekening voldoende om onze controle te starten en af te ronden, overeenkomstig de daarvoor met u overeengekomen planning. Wij hebben voor de afronding de volledige medewerking van uw medewerkers gehad en op constructieve wijze samengewerkt tijdens het 'jaarrekening-traject'.

De belangrijkste bevindingen vanuit onze controle en de daaraan gekoppelde adviezen hebben wij in dit verslag opgenomen. Wij vragen de komende periode uw aandacht voor het opvolgen van de gegeven adviezen die naar onze mening direct bijdragen aan een verbetering van de verslaglegging, het inzicht in de financiële positie dan wel de verbetering van de interne beheersing van uw organisatie. Wij adviseren u om de follow-up van de bevindingen te bewaken.

1.2 Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de beroepsorganisatie van registeraccountants (de NBA) opgenomen in de "Nadere Voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant" (hierna: NVO) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de NVO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing aan het 'normenkader' en waar nodig aanvullend getroffen maatregelen concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij uw gemeenschappelijke regeling in 2010 voldoende is gewaarborgd.

2 Uw vermogen en resultaat

In de volgende paragrafen geven wij een analyse van het resultaat en het vermogen van de gemeenschappelijke regeling.

2.1 Algemeen

In het BBV, de verslaggevingsregels van gemeenten en gemeenschappelijk regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via de programmarekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd.

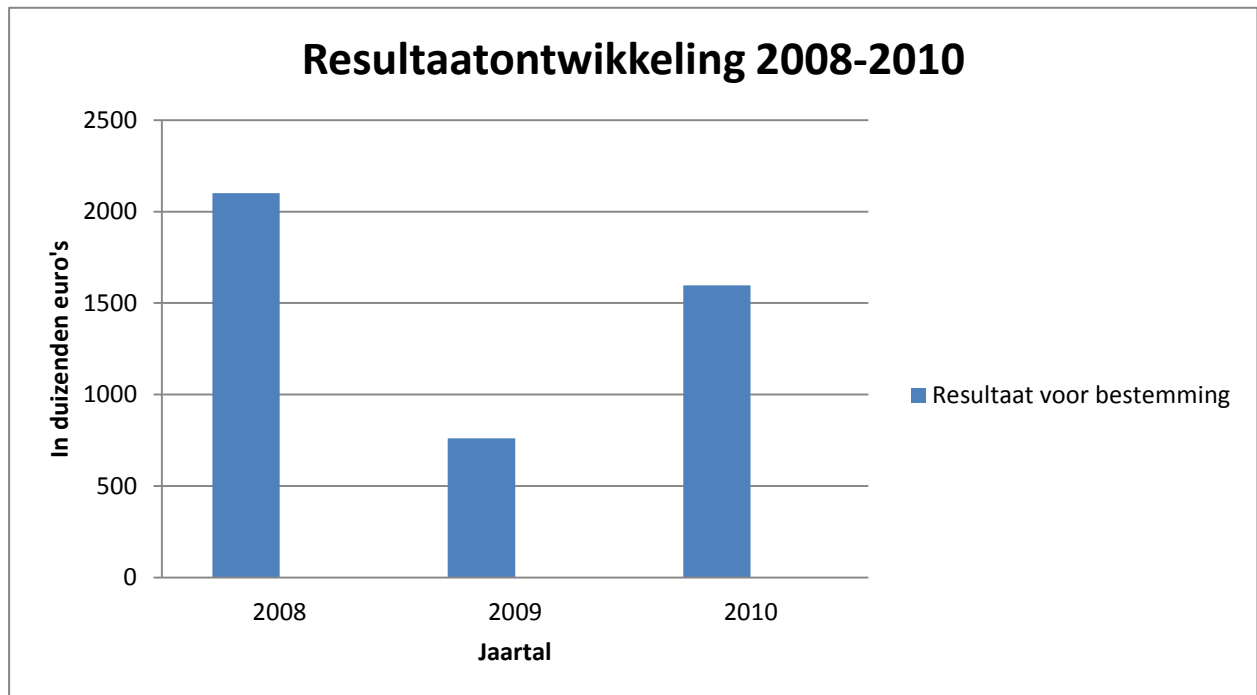
De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het resultaat vóór bestemming bedraagt € 3,3 mln. voordelig. Per saldo is tussentijds al € 1,7 mln. aan de reserves toegevoegd, zodat het uiteindelijke nog te bestemmen jaarresultaat € 1,6 mln. voordelig bedraagt. Dit bedrag is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hierna volgende overzicht hebben wij de mutaties in het eigen vermogen schematisch weergegeven
(x € 1.000):

Ontwikkeling Eigen Vermogen	2008	2009	2010
Stand van het eigen vermogen per 1 januari	91.673	90.356	81.332
Tussentijdse mutaties in de reserves	103	-131	137
Nog te bestemmen resultaat bij jaarrekening	-1.175	-7.167	3.167
Subtotaal (=resultaat vóór bestemming)	-1.072	-7.298	3.304
Uitkering deel resultaat voorgaand boekjaar aan gemeenten	-145	-1.738	-670
Directe mutaties ten laste van reserves	-100	12	94
Stand van het eigen vermogen per 31 december	90.356	81.332	84.060

Het eigen vermogen van uw gemeenschappelijke regeling is in 2010 met een bedrag van ruim € 2,7 mln. toegenomen. Voor een belangrijk deel laat zich dit verklaren door mutaties in het kader van de 'Agenda van Twente' en de 'Twentse Innovatieroute' (AVT en IPT).

Hierna geven wij een overzicht van de ontwikkeling van het resultaat vóór bestemming van 2008 tot en met 2010, exclusief de resultaten AVT en IPT.

Voor een analyse van het resultaat over 2010 verwijzen wij naar de toelichting op de programmaregeling.

2.2 Financiële uitdaging (ontwikkeling)

Zoals toegelicht in het voorwoord bij het jaarverslag 2010, staat de Regio Twente voor de uitdaging om structureel € 2,5 mln. te bezuinigen. Dit moet uiterlijk in 2012 zijn gerealiseerd. De beoogde lastenverlichting moet onder andere worden gerealiseerd door het schrappen en/of versoberen van taken en efficiency maatregelen. In het voorwoord bij het jaarverslag is toegelicht dat ultimo 2010 de ombuigingsopgaven voor 85 % zijn ingevuld.

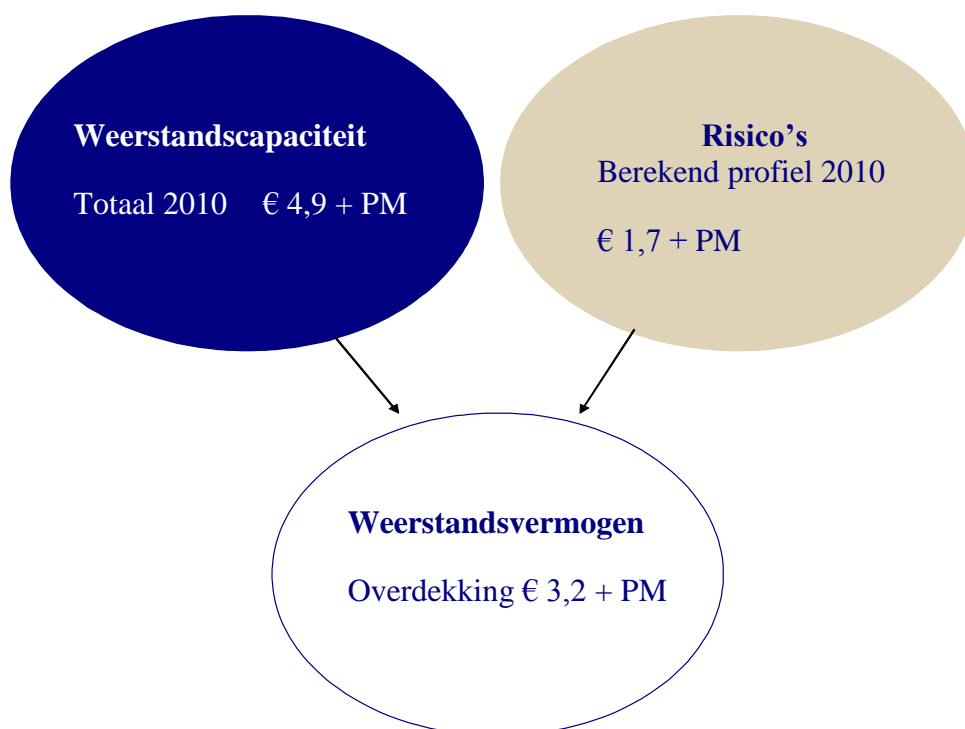
Dit betekent dat Regio Twente voor belangrijke bezuinigingen staat die vragen om een stringente bewaking. Wij adviseren periodiek te rapporteren over de realisatie van de voorgenomen bezuinigingen.

2.3 Weerstandsvermogen/risicomanagement

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen' is een inventarisatie opgenomen van de beschikbare weerstandscapaciteit. Hierbij wordt de incidentele weerstandscapaciteit (na verwerking van de voorgestelde resultaatbestemming) becijferd op € 4,9 mln. (en de structurele weerstandscapaciteit op € 45.000).

Ook is in de paragraaf 'Weerstandsvormogen' een inventarisatie opgenomen van de onderkende risico's. In lijn met de nota 'Risicomanagement en weerstandsvormogen' heeft er in het jaarverslag 2010 voor het eerst een kwantificering van de risico's plaatsgevonden. Als gevolg hiervan wordt meer transparant in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend wordt geacht in relatie tot de risico's. Wij vinden het positief dat in de paragraaf 'Weerstandscapaciteit' expliciet de koppeling is gemaakt tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de (op basis van de onderkende risico's) benodigde weerstandscapaciteit.

De samenhang tussen weerstandscapaciteit en risico's van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij in de navolgende figuur samengevat (bedragen in € miljoenen).

Hieruit blijkt dat zowel onder de weerstandscapaciteit PM posten zijn opgenomen als bij de kwantificering van de risico's. Voor een integraal beeld is het wenselijk deze PM posten tot een minimum te beperken.

Om te komen tot een meer gestructureerd systeem van risicomanagement, inclusief het inzichtelijk maken van de relatie tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit op basis van onderkende risico's, is recentelijk de 'Nota risicomanagement & weerstandsvormogen' door de regio raad vastgesteld. De belangrijkste stappen uit deze nota, met als doel het risicomanagement permanent in de organisatie te verankeren, betreffen:

- het formuleren van een beleidskader voor risicomanagement;
- het inventariseren van de risico's en centrale registratie;
- het integreren van risicomanagement in de organisatie (onderwerp van bedrijfsvoeringsgesprekken en planning&control cyclus);
- het koppelen van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Wij zijn van mening dat met de implementatie van deze stappen een positieve impuls wordt gegeven aan het risicomanagement en adviseren het dagelijks bestuur toe te zien op de implementatie hiervan.

3 Controlebevindingen jaarrekening 2010

3.1 Van Accountantsverklaring naar Controleverklaring

Vanaf 15 december 2010 is de naamgeving van de ‘Accountantsverklaring’ gewijzigd in ‘Controleverklaring van de onafhankelijke accountant’. Dit sluit aan bij de aard van de opdracht van de accountant: het geven van een onafhankelijk oordeel over de jaarrekening als resultaat van de controle. Hierdoor is een meer herkenbaar onderscheid ontstaan met de beoordelingsopdracht en samenstelopdracht die ook door accountants worden uitgevoerd.

De controleverklaring van de accountant is ingebed in de in Nederland voor accountants geldende controlestandaarden (NV COS). Onder invloed van internationale aanpassingen in regelgeving is ook de inhoud van de controleverklaring op onderdelen verduidelijkt.

In de standaardtekst van de controleverklaring meldt de accountant meer expliciet dan voorheen de aangelegenheden die naar de mening van de accountant relevant kunnen zijn voor de gebruiker. Denk daarbij aan:

- Het benoemen van afwijkingen van materieel belang met betrekking tot de toelichting in de controleverklaring.
- Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen: expliciete opmerking of jaarverslag overeenkomstig de wet is opgesteld en of door wet vereiste gegevens zijn toegevoegd. Een voorbeeld is het opnemen van bestuurdersbezoldiging en het opnemen van zogenoemde WOPT-meldingen.

3.2 Goedkeurende controleverklaring

Bij de jaarrekening 2010 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij op 9 mei 2011 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

In dit hoofdstuk rapporteren wij u de belangrijkste bevindingen ten aanzien van de jaarrekening 2010.

3.3 Single information Single audit (SiSa)

De procedure die uw gemeenschappelijke regeling moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeenschappelijke regeling dient in een vast, voorgeschreven stramien een zevental documenten aan het CBS te leveren.

Op grond van het Besluit accountantscontrole Decentrale Overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2010 vallen onder SiSa. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wij hebben de controle op deze regelingen uitgevoerd op basis van de door u opgemaakte SiSa-bijlage en de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2010. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn

geconstateerd:

	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	geen.	0	n.v.t.
E27	Brede doeluitkering verkeer en vervoer	geen.	0	n.v.t.
E28	Regionaal Mobiliteitsfonds	geen.	0	n.v.t.

3.4 Verslaggevingsaspecten

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften (het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, hierna: BBV).

3.5 Administratieve organisatie en interne controle

Algemeen

Tijdens de interim-controle hebben wij ons met name gericht op de interne beheersing voor zover deze relevant is voor de (betrouwbaarheid van de) jaarrekening. Onze bevindingen hebben wij opgenomen in onze managementletter, een samenvatting hiervan hebben wij opgenomen in de Boardletter ten behoeve van de regioraad. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen verwijzen wij u naar deze rapportages.

In algemene zin zijn wij van mening dat de interne beheersing van de Regio Twente van voldoende niveau is (voor zover wij dit hebben beoordeeld in relatie tot de controle van de jaarrekening), waarbij op onderdelen een aantal aandachtspunten zijn onderkend. De belangrijkste hiervan betreffen:

1. Risicomanagement
2. Beheersing geldstromen AVT en IPT
3. Geautomatiseerde gegevensverwerking

In de Boardletter hebben wij u hierover nader geïnformeerd. Zoals uit onderdeel 2.2. van deze rapportage blijkt, is het implementeren van een systeem van gestructureerd risicomanagement inmiddels adequaat opgepakt. Met betrekking tot de beheersing van de geldstromen AVT en IPT hebben wij, in onze rapportages naar aanleiding van de interim-controle, aandacht gevraagd voor de periodieke informatievoorziening hierover en de interne bewaking op de naleving van de subsidievoorwaarden.

Bij onze volgende interim-controle zullen wij de follow up hiervan nagaan en u hierover rapporteren.

Bevindingen IT-audit 2010 (geautomatiseerde gegevensverwerking)

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.

In januari 2011 is door ons een beperkt onderzoek uitgevoerd naar de opzet van de IT beheersmaatregelen. In dat kader hebben wij aandacht gevraagd voor een aantal beheersmaatregelen, zoals het formaliseren van een aantal procedures, het testen van restore mogelijkheden, het beoordelen van autorisatieaanvragen door het management en het opslaan van de digitale facturen op een met logische toegang beveiligde locatie.

3.6 Controle rechtmatigheid

Implementatie rechtmatigheid in uw gemeenschappelijke regeling

In het kader van het dualisme en de op grond daarvan ingevoerde BBV is rechtmatigheid vanaf 2004 een onderdeel van de accountantscontrole. Rechtmatigheid is een vast onderdeel geworden van uw interne en externe controle. De bewustwording is sterk toegenomen. Als wij de afgelopen periode evalueren, dan komen wij vanuit ons standpunt tot de volgende waarnemingen:

Het onderwerp rechtmatigheid is duidelijk “geland” op de werkvloer; de budgethouders zijn zich over het algemeen bewust van de valkuilen die met rechtmatigheid samenhangen. Dit is op zichzelf naar onze mening het belangrijkste te bereiken resultaat geweest en het is goed dat u als gemeenschappelijke regeling hierin bent geslaagd. Natuurlijk vraagt dit wel het nodige onderhoud, gezien nieuwe standpunten van het platform rechtmatigheid, nieuwe regelgeving die moet worden vertaald in concrete te toetsen aspecten van rechtmatigheid en ook als gevolg van personeelwisselingen en organisatieaanpassingen.

De interne controle op rechtmatigheid wordt toereikend uitgevoerd. Wel hebben wij in de managementletter 2010 een aantal adviezen gegeven met betrekking tot de interne controle.

Een belangrijk onderdeel van de rechtmatigheidwetgeving is de niet-financiële rechtmatigheid. Dit is niet primair het onderzoeksgebied van de accountant. De accountant heeft als taak u te wijzen op een niet-financiële onrechtmatigheid als eventuele “bijvangst” van de reguliere controle en op eventuele tekortkomingen in het interne signaleringssysteem. Voor dit laatste verwijzen wij u naar onze opmerkingen over de administratieve organisatie en interne beheersing en naar de passage over risicomangement in dit rapport.

Risicomanagement is de standaardoplossing om invulling te geven aan niet-financiële rechtmatigheid en is daarom (afgezien van alle andere argumenten om daar meer mee te doen) eigenlijk ook een verplichting.

Bevindingen rechtmatigheidscontrole

M&O-criterium

Als onderdeel van onze controleopdracht dienen wij na te gaan of het M&O-beleid, gelet op de mogelijkheden die er zijn, voldoende actueel is. Wij hebben geconstateerd dat in voorkomende gevallen in de verordeningen en procedures bepalingen zijn opgenomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben op het gebied van de naleving van het M&O-beleid geen onrechtmatigheden aangetroffen.

Voorwaardencriterium

Uw gemeenschappelijke regeling moet voldoen aan een veelheid van externe en interne wet- en regelgeving. Wij zijn bij onze controle op het voorwaardencriterium uitgegaan van het door u vastgestelde normenkader voor de accountantscontrole. Inzake onze controle op het gebied van de externe en interne wet- en regelgeving brengen wij het volgende onder uw aandacht.

De Regio Twente en de deelnemende gemeenten zijn in 2010 aangeschreven door de Europese commissie (via het ministerie van Binnenlandse Zaken) inzake een nader onderzoek ('ingebrekestelling procedure') dat wordt ingesteld naar de wijze van aanbesteding van het inzamelen van huishoudelijk afval door AVI-Twente. Het onderzoek richt zich op de vraag of nog wordt voldaan aan de voorwaarden die gelden voor de uitzonderingen op de aanbestedingsplicht. Regio Twente laat zich hierbij extern juridisch adviseren.

Overeenkomstig de kadernota 2010 van het PRPG dient de accountant na te gaan of de risico's en de eventuele gevolgen getrouw in de jaarrekening zijn weergegeven. Van de accountant wordt niet verwacht dat hij zelf een (juridisch) oordeel over een dergelijke zaak vormt, wel dient de accountant de bevindingen op te nemen in het accountantsrapport bij de jaarrekening.

Voor een toelichting op deze casus verwijzen wij naar de paragraaf 'Bedrijfsvoering', onderdeel 'Bestuurlijke en juridische zaken'

Inzake de voorfinanciering van de 'AVT en IPT projecten' is door de regiораad het besluit genomen dat tot een bedrag van maximaal € 8 mln. mag worden voorgefinancierd. In het jaarverslag, onderdeel 6.6. 'Agenda van Twente', is hierover verantwoording afgelegd door het dagelijks bestuur. Hieruit blijkt dat, rekening houdende met het door Twence Beheer BV in 2010 van Twence BV ontvangen dividend, geen sprake is van overschrijding van deze norm. Voor een nadere toelichting verwijzen wij korthedshalve naar de hiervoor genoemde passage in het jaarverslag.

Wij adviseren u om ten aanzien van het besluit inzake de maximale voorfinanciering expliciet vast te leggen of met het door Twence Beheer BV ontvangen dividend, dat nog niet is uitgekeerd aan Regio Twente, moet worden gerekend.

Tenslotte vermelden wij dat in de verordening ex artikel 212 is bepaald dat het dagelijks bestuur tenminste één keer per vier jaar aan de regioraad geactualiseerde nota's (zoals bijvoorbeeld 'vaste activa- en afschrijvingsbeleid', 'reserves en voorzieningen' en 'verstrekking bijdragen en subsidies') ter vaststelling aanbiedt. Inmiddels is de vier-jaars periode verstreken en hieraan nog geen uitvoering gegeven. Wij adviseren hieraan te voldoen of indien actualisatie niet noodzakelijk wordt geacht, de hiervoor genoemde verordening ex artikel 212 op dit onderdeel aan te passen.

Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de regioraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de regioraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de regioraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2010 van het Platform Rechtmatigheid. De belangrijkste inhoudelijke aanpassing betreft de vaststelling dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat de regioraad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat de regioraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven.

Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In de toelichting op de Programmarekening, onderdeel 9.12 'Analyse Begrotingsrechtmatigheid' is hier door het dagelijks bestuur uitvoering aan gegeven. Hierbij ligt het dagelijks bestuur toe dat de afwijkingen passen binnen het door de regioraad geformuleerde beleid en rechtmatig zijn. Hiermee legt uw gemeenschappelijke regeling verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2010. Korthedshalve verwijzen wij naar de hiervoor genoemde toelichting in de jaarstukken 2010.

4 Frauderisico

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NIVRA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen, en te bezien of deze maatregelen effectief zijn.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, het dagelijks bestuur en, in sommige gevallen (fraude in de top van de organisatie) en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, de regioraad.

Om invulling te geven aan de eerdergenoemde verplichting hebben wij een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met (een afvaardiging van) het management van uw gemeenschappelijke regeling, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken, en op preventieve maatregelen daarbij. Van het dagelijks bestuur hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd.

Daarnaast hebben wij conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het "omzeilen" van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Tevens hebben wij specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen, controles van schattingen en zijn wij alert geweest op significante en ongebruikelijke transacties.

Hoewel wij, zoals hiervoor beschreven, een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2010 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Deloitte Accountants B.V.

H.J. Boere RA